

Statens Planteavlsvforsøg
Meddelelse nr. 1846
87. årgang
24. oktober 1985
Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Havebrugscentret, Institut for Væksthuskulturer, Kirstinebjergvej 10, 5792 Årsløv

Sortsforsøg med væksthustomat 1984

Variety trials with glasshouse tomato 1984

Grethe Haupt

Forord

Værdiafprøvningen af grønsagssorter udføres ved Statens Planteavlsvforsøg i henhold til en samarbejdsaftale mellem Statens Planteavlsvudvalg, Dansk Erhvervsgartnerforening, Landbrugets Specialafgrødeudvalg og Foreningen af danske stammeejere af mark- og havefrø.

Der kan kun afprøves sorter, der er godkendt til optagelse på den danske sortliste eller på EF's fælles sortliste samt sorter, der er anmeldt til s.e.s.-afprøvning i et EF-medlemsland.

Resultaterne fra den samlede afprøvning publiceres i »Meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg«. For de sorter, der ved publiceringen af resultaterne kun kan markedsføres i henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse om grønsagsfrø, nr. 364 af 5. juli 1984, § 36-40 »Privat afprøvning«, er oplysning herom medtaget ved beskrivelsen af de enkelte sorter. Delresultater vil blive publiceret i fagtidsskrifter.

En fortegnelse over samtlige grønsagssorter, der er optaget på dansk sortliste, publiceres i den officielle sortliste, der udgives som særnummer af »Meddelelser fra sortsafprøvningen«. Heri er også anført, hvorvidt sorterne er beskyttet i henhold til loven om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

Den officielle sortliste udgives årligt og kan rekvireres fra Sekretariatet for Sortsafprøvning gennem abonnementstegning eller stykvis køb.

Henvendelse vedrørende sortlisteoptagelse samt plantenyhedsbeskyttelse af sorter rettes til:

Secretariatet for Sortsafprøvning

Teglværksvej 10, Tystofte

4230 Skælskør

Tlf. 03-59 61 41

Preface

The testing of value for cultivation and use of vegetables is carried out at The Danish Research Service for Plant and Soil Science according to a cooperation agreement between The Government Committee on Crop Husbandry, The Danish Association of Horticultural Producers, The Danish Field Vegetable Growers Organization and The Association of Danish Plant Breeders of Fodder and vegetable Plants.

The only varieties which may be tested are those being approved for addition to the Danish Variety List or the EEC Common Catalogue and varieties applied for testing of distinctness, uniformity and stability in an EEC member country. The results from the complete examination are published in the bulletins »Meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg«. Information about the varieties, which at the time of publishing the results may only be marketed according to the Agricultural Ministerial Order on Vegetable Seed, No. 364 of 5 July 1984, § 36-40, »Private Testing«, is included in the description of the individual varieties. Preliminary results are published in professional journals.

At the end of the publication an English translation is given of the headings and terms used in the tables.

A complete survey of vegetable varieties, added to the Danish Variety List is published in the Official List of Varieties which appears as a special issue of »Meddelelser fra Sortsafprøvningen«. It is also stated if the varieties are granted Plant Breeders' Rights.

The official List of Varieties, issued yearly, may be ordered from Secretariat for Variety Testing by subscription or as purchase separately. Applications concerning Variety Listing and Plant Breeders' Rights should be addressed to:

Secretariat for Variety Testing

Teglværksvej 10

Tystofte

DK-4230 Skælskør

Tel. 453 59 61 41

Indledning

I Danmark dyrkes for tiden udelukkende 2 tomatorter, begge af 'Ida'-typen. De 2 sorter ligner hinanden meget både med hensyn til planternes og frugternes udseende og egenskaber. En væsentlig forskel mellem de 2 sorter er imidlertid, at 'WW-240' (som endnu ikke er s.e.s.-godkendt) er resistent mod 5 *Cladosporium* smitteracer, mens 'Ida' kun er resistent mod 4.

Sorterne har ikke udmærket sig ved topkvalitet eller topudbytte i tidligere sortsforsøg her og i Sverige. Alligevel har tomatgartnerne ikke skiftet sort, fordi frugterne har en god fasthed og holdbarhed. De tåler således en del stød og tryk uden at blive skadet.

Hvis en ny tomatort skal konkurrere med 'Ida' og 'WW-240', skal den først og fremmest være fast og desuden indeholde de samme resistensgener (se tabel 1) som 'WW-240'. Desuden bør den være tolerant mod sølvtop, som i visse år er et stort problem om foråret. Frugterne bør være 3-4-rummede, og have god kvalitet, med en diameter på 47-57 mm og være mørkt røde i moden tilstand. Udbyttet skal naturligvis være stort og tidligt.

Tomatsorter

10 tomatorter blev i 1984 sammenlignet i et forsøg på Institut for Væksthuskulturer, Årsløv. Navnene på sorterne, firmaerne, som vedligeholder sorterne og firmaerne, som har leveret frøene til forsøget, ses i tabel 1. Sorter, som er angivet med en nummerbetegnelse, har endnu ikke fået navn. Betegnelsen er kun foreløbig. Tabellen viser desuden frøfirmaernes oplysninger om sorterens resistensegenskaber og de umodne frugters farve. Sorterne 'Ida', 'WW-240' og 'Eminente' ('1389/79') indgik i sortsforsøget 1982. Resultaterne herfra er publiceret i Gartner Tidende, 1983, nr. 20, s. 566-567, 569.

I slutningen af Meddelelsen beskrives hver enkelt sort.

Formerings- og dyrkningsmetode

Planterne blev tiltrukket på gartneriet Stegsted A/S. Der blev givet tilskudsllys og CO₂ under hele formeringen.

Kulturprogrammet fulgte samme retningslinier, som anvendes i de fleste danske gartnerier, se tabel 2. Planterne fik lov at vokse ned i stendulpladerne, når tredjefrugten på første klasse

Tabel 1. Sorternes resistens, de umodne frugters farve, vedligeholder af sorten og det danske frøfirma, som har leveret frøet.

a. Sortsnavn	b. Resistens mod ¹⁾	c. Umodne frugters farve	d. Vedligeholder	e. Dansk frøfirma
'Ida'	Tmv,C4,	F,V.Hgr. ²⁾	W. Weibull A.B.	L. Dæhnfeldt
'WW-240'	Tmv,C5,F,V.	Hgr.	W. Weibull A.B.	L. Dæhnfeldt
'WW-247'	Tmv,C5,F2.	Lys	W. Weibull A.B.	L. Dæhnfeldt
'WW-248'	Tmv,C5,F,V,S.	Hgr.	W. Weibull A.B.	L. Dæhnfeldt
'Mercator'	Tmv,C5,F2,V,S.	Lys	Deruiterzonen B.V.	L. Dæhnfeldt
'Eminente'	Tmv,C5,F2.	Lys	Bruinsma	H. P. Lindgreen's Enke
'Finndan'	Tmv,C5,F2,N,S.	Lys	Bruinsma	H. P. Lindgreen's Enke
'Goldstar'	Tmv,C5,F2,V,S.	Lys	Rijk Zwaan B.V.	Rijk Zwaan
'Freja'	Tmv,C5,F2,S.	Hgr.	Enza Zaden	J. E. Ohlsens Enke
'Wilset'	Tmv,C5,F2.	Lys	Royal Sluis B.V.	F.D.B.

¹⁾ Tmv = Tobakmosaikvirus, C4 = *Cladosporium* (4 smitteracer), F2 = *Fusarium* (2 smitteracer), V = *Verticillium*, N = Nematoder, S = Sølvtop.

²⁾ Hgr. = halvgrøn, Lys = lysgrøn.

Tabel 2. Kulturprogram for tomatsortsforsøg 1984.

a. Sået:	1/12 1983
b. Pottet:	28/12 1983
c. Sat ud i huset:	29/1 1984
d. Udplantet:	23/2–28/2 1984
e. Første høst:	26/3 1984
f. Sidste høst:	26/10 1984
g. Formeringssubstrat:	10 × 10 × 6,5 cm Grodanblokke
h. Vækstsubstrat:	20 × 7,5 cm Grodan stenuldsplader (plastindpakke)
i. Vanding:	Drypvanding. Ved 1 mm fordampning udvandes 1,5 mm
j. Gødning:	Næringsopløsning. Følgende forhold mellem næringsstofferne i måtten tilstræbes:

N	P	K	Ca	Mg	S	Fe	Mn	B	Cu	Mo
160	30	230	120	35	30	2	0,7	0,3	0,1	0,05

k. pH: 6,0–6,5	% NH ₄ -N: 10–14% af total N
Overbrusning:	I solskin
l. CO ₂ -tilskud:	1000 ppm (lukkede vinduer)

m. Temperatur:	Nat	Dag	Lystillæg	Luft
19/1– 2/2	15°C	17°C	4°C	28°C
2/2–14/2	17°C	19°C	2°C	28°C
14/2– 5/3	19°C	21°C	2°C	28°C
5/3–10/4	17°C	20°C	4°C	28°C
10/4–14/6	15°C	18°C	0°C	23°C
14/6–	15°C	15°C	0°C	20°C

n. Hygrostatstyring:	Fra 15/4 80% RH
o. Isoleringsgardin anvendt:	Indtil 1/6 og fra den 2/10
p. Opbinding:	Nedlægningsmetoden
q. Antal planter pr. brutto m ² :	2,7 planter
Planteafstand rækken:	41 cm
Afstand i dobbeltrækkerne:	60 cm
Afstand mellem dobbeltrækkerne:	115 cm
r. Antal planter pr. parcel:	24 planter

begyndte at svulme på hovedparten af planterne i en sort. Samtidig blev pladerne vandet op med en stærk gødningopløsning (Lv = 3,5) ved hjælp af drypslanger.

De 3 første klaser blev vibreret dagligt med elektrisk »bi«. De efterfølgende klaser blev vibreret ved slag på tråden eller overbrusning på solskinsdage.

Der var monteret isoleringsgardin (Peritherm) i hele huset. Gardinet kørte automatisk fra, når indstrålingen oversteg 50 lux.

Registreringer og beregninger

Frugterne blev høstet og vejlet 3 gange om ugen.

Hver 6. høstdag blev frugterne sorteret i størrelse og kvalitet efter GASA's sorteringsregler. Desuden blev det totale antal frugter i I- og II-sortering talt op, så den gennemsnitlige frugtvægt kunne beregnes.

Hver 12. høstdag blev frugterne lagt til modning og derefter bedømt for indre og ydre kvalitetsfejl og antal frugtrum. Følgende egenskaber blev registreret: grønnakke, grønskjold, flammethed, revnede, riflede, grøn kernemasse og stærk/svag hulhed.

Udbyttet i kroner blev beregnet på grundlag af ugepriser fra GASA-Odense, den pågældende uges udbytte og sorteringen hver 14. dag for den enkelte sort.

Frugternes holdbarhed blev bedømt 6 gange i løbet af høstperioden. Hver gang blev 12 faste frugter (I-sort. 47–57 mm) pr. parcel, dvs. 48 frugter pr. sort, lagt til lagring ved 12°C i i alt 3 uger. Under lagringen blev frugternes fasthed bedømt en gang om ugen.

Frugternes form og farve i moden tilstand og planternes udseende blev bedømt et par gange i løbet af høstperioden.

Statens Husholdningsråd bedømte smagen på frugter, som henholdsvis var modnet på planten eller eftermodnet i 6 dage. Resultaterne er anført i beskrivelsen af de enkelte sorter.

Ved forsøgets afslutning blev planterne målt, og antallet af henholdsvis afplukkede klaser og antal klaser i alt blev talt op.

Resultater

Hvis forskellen mellem 2 sorter er mindre end LSD (findes nederst i tabellerne), må sorterne regnes for at være statistisk lige gode.

Tidlighed

Dato for første høst og udbytte i de 2 første høst-uger ses i tabel 3, første og anden talkolonne. 'Eminente' var den tidligste sort, derefter kommer 'Finndan', 'Wilset' og 'Freja'. Alle Weibullsorter var forholdsvis sene.

Udbyttet omregnet til kroner i de 4 første høst-uger ses i fjerde talkolonne. En del af de sorter, som startede sent, har allerede efter 4 uger indhentet det tabte f.eks. 'WW-247', 'WW-240' og 'Ida'. Årsagen til, at 'Finndan' ligger forholdsvis lavt, er frugternes dårlige sortering (mange »bøftomater« = store uregelmæssige frugter).

Totaludbyttet

Det samlede udbytte i kg/plante og kr./plante ses i tabel 3, henholdsvis tredje og femte talkolonne.

'Finndan' har klart givet et højere udbytte i kg/plante end alle de andre sorter. Når udbyttet omregnes til kr./plante, ligger 'Finndan' stadig højt, men 'WW-247' har overhalet den på grund af 'Finndan's' dårlige sortering. 'Wilset', som giver 1 kg tomater færre end 'Finndan', giver samme ud-

Tabel 3. Udbytte i kg/plante og kr./plante.

a. Sortsnavn	b. Dato for første høst	c. kg/plante-uge nr.		d. kr./plante-uge nr.	
		13-14	13-43	13-16	13-43
'WW-247'	13/2	0,11	15,7	15,1	138
'Wilset'	7/2	0,22	15,4	11,0	134
'Finndan'	8/2	0,23	16,4	10,8	133
'WW-240'	14/2	0,08	15,2	14,0	131
'WW-248'	13/2	0,14	15,5	12,9	130
'Freja'	8/2	0,20	14,7	13,4	129
'Mercator'	9/2	0,18	14,6	10,8	128
'Eminente'	8/2	0,30	14,8	13,9	127
'Ida'	12/2	0,13	14,6	13,2	127
'Goldstar'	7/2	0,16	14,0	9,7	124
LSD		0,06	0,7	2,2	6

bytte som 'Finndan', når udbyttet omregnes til kroner.

Sortering

Priserne på de forskellige frugstørrelser afhænger af udbud og efterspørgsel. I de senere år har I-sorteringsfrugter med en diameter på 47–57 mm opnået de højeste priser, derefter kommer I-sortering 57–67 mm. Prisen på »bøftomater« ligger normalt under II-sortering i størrelserne 47–57 mm og 57–67 mm. II_B giver den laveste pris. Det er således en fordel, at sorten giver forholdsvis få frugter med diameter på 40–47 mm, »bøftomater« og II_B.

'Goldstar' og 'Mercator' har givet en meget høj procent I-sortering, se tabel 4, første talkolonne. Men begge sorter giver en del små frugter med diameteren 40–47 mm, se tabel 5, første talkolonne.

'Wilset', 'Freja' og 'Eminente' har også givet en høj procent I-sortering. 'Freja' havde desuden en god størrelsesfordeling (tabel 5), medens både 'Eminente' og 'Wilset' gav lidt for mange små frugter.

I tabel 4 ses desuden, at 'Finndan' gav få I-sorteringsfrugter og forholdsvis mange »bøftomater«, medens 'Wilset', 'Mercator' og 'Goldstar' ikke har givet nogen »bøftomater«.

Sorterne gav næsten lige mange frugter i II_B.

Weibullsorterne 'WW-247', 'WW-248' og 'Ida' gav mange hule frugter.

I tabel 5 ses, at frugtvægten nogenlunde følger frugtdiameteren, således at sorter, som giver mange små frugter (40–47 mm), også har en lav frugtvægt. I-sorteringsfrugterne var 0,5–3 g tungere end gennemsnitsvægten af I- og II-sorteringsfrugterne.

Tabel 4. Sortering¹⁾ i vægt % (gns. af 15 sorteringsdage) og % hule frugter ved gennemskæring (gns. af 7 sorteringsdage).

	a. % I-sort.	b. % II-sort.	c. % bøf	d. % IIB	e. % hule
'WW-247'	78	16	2	3	16
'Wilset'	88	8	0	2	8
'Finndan'	57	25	13	4	7
'WW-240'	78	13	5	3	8
'WW-248'	73	22	2	2	23
'Freja'	86	8	3	2	5
'Mercator'	92	5	0	2	7
'Eminente'	84	6	4	4	7
'Ida'	79	14	3	3	10
'Goldstar'	94	2	0	3	4
LSD	2	3	2	1	3

¹⁾ Alle sorterne havde 1–2% vrage.

Tabel 5. I-sorteringsfrugternes størrelse¹⁾ og gennemsnitsvægten af I- og II-sort. frugter (gns. af 15 sorteringsdage).

Sortsnavn	a. % frugter med diameter i mm			b. g/frugt
	40–47	47–57	57–67	
'WW-247'	7	72	21	73
'Wilset'	9	70	21	73
'Finndan'	3	37	58	90
'WW-240'	3	57	40	81
'WW-248'	3	56	41	80
'Freja'	6	63	31	78
'Mercator'	13	74	13	71
'Eminente'	11	67	22	72
'Ida'	1	58	41	80
'Goldstar'	16	73	11	69
LSD	2	5	5	3

¹⁾ Kun 'Finndan' havde I-sort. frugter over 67 mm, nemlig 2%.

Indre og ydre kvalitetsfejl

Grønnakke: 'WW-248' og 'Ida' gav 12% frugter med grønnakke, 'WW-240' gav 10%, 'Freja' gav 6%, og resten af sorterne gav ikke frugter med grønnakke.

Grønskjold: 'WW-240' gav 7% frugter med grønnskjold. 'Eminente', 'Mercator' og 'Goldstar' gav ikke frugter med grønnskjold. De øvrige sorter gav 1–4% frugter med grønnskjold.

Flammethed og revnede frugter: Alle sorter gav mellem 1 og 4% flammede frugter og mellem 0,5 og 1,5% revnede frugter.

Riflede: 'Finndan' gav 10% riflede frugter. 'WW-240' gav 8%, 'WW-248' gav 5%, og resten af sorterne gav mellem 0 og 3% riflede frugter.

Grøn kernemasse: Denne sortsegenskab er ikke så vigtig, men man foretrækker sorter, som ikke har grøn kernemasse. 'Wilset' havde kun 20% frugter med grøn kernemasse. 'Finndan', 'WW-248' og 'Eminente' havde 26–32% frugter med grøn kernemasse, medens resten af sorterne havde 36–40% frugter med grøn kernemasse.

Antal rum i frugten

Tabel 6 viser, hvor mange frørum de enkelte sorter har. Man foretrækker sorter, som overvejende har 3–4-rummede frugter.

'WW-240', 'WW-248' og 'Ida' opfylder dette ønske. 'Wilset', 'Mercator' og 'Goldstar' giver overvejende 2-rummede frugter. 'Freja' giver 2–3-rummede frugter. 'WW-247' og 'Eminente' giver overvejende 3-rummede frugter, og 'Finndan' giver 3–4–5-rummede frugter.

Tabel 6. Antal frugter i % af totalantallet fordelt efter antal frørum (gns. af 7 sorteringsdage).

Sortsnavn	% frugter med antal frørum			
	2 rum	3 rum	4 rum	over 4 rum
'WW-247'	19	74	5	2
'Wilset'	81	17	1	1
'Finndan'	6	43	29	22
'WW-240'	1	60	26	13
'WW-248'	7	66	21	6
'Freja'	29	61	7	3
'Mercator'	78	22	0	0
'Eminente'	14	73	9	4
'Ida'	2	67	24	7
'Goldstar'	66	34	0	0
LSD	8	6	5	3

Frugternes holdbarhed

Det er vigtigt for producent-, grossist- og detailled, at frugterne har en god holdbarhed de første 7 dage efter høsten. I forsøget havde alle sorterne en tilfredsstillende fasthed i denne periode, men 'Finndan' var dog tydeligt dårligere end de øvrige sorter, se tabel 7.

Fra et forbrugermæssigt synspunkt bør frugterne have en god holdbarhed i 14 dage efter høst. I forsøget skilte 'Freja' sig tydeligt ud fra de øvrige sorter ved at have mange bløde frugter. 'Finndan' og 'Eminente' havde heller ikke en helt tilfredsstillende holdbarhed efter 14 dages lagring.

Lagring i 21 dage vil kun være aktuel i meget få tilfælde. 'WW-240', 'WW-248' og 'Mercator' havde den bedste holdbarhed, medens 'Finndan' og 'Freja' havde den dårligste holdbarhed af de 10 sorter efter 21 dages lagring.

Tabel 7. Frugternes holdbarhed efter 7, 14 og 21 dages lagring.

Sortsnavn	% faste frugter efter lagring i		
	7 dage	14 dage	21 dage
'WW-247'	97	82	37
'Wilset'	97	79	40
'Finndan'	93	75	32
'WW-240'	97	87	52
'WW-248'	99	92	57
'Freja'	96	66	32
'Mercator'	99	92	52
'Eminente'	96	78	42
'Ida'	98	87	44
'Goldstar'	99	85	47
LSD	3	8	9

Planternes længde og antal klaser

Ved forsøgets afslutning havde 'Mercator' de korteste og 'Freja' de længste planter, se tabel 8. 'WW-247' havde produceret flest og 'Wilset' færrest klaser. 'WW-247', 'WW-248' og 'Mercator' havde den korteste afstand mellem klaserne, medens 'Freja' havde den længste.

Beskrivelse af sorterne

'WW-247'

Sorten er endnu ikke s.e.s.-godkendt eller opta-

Tabel 8. Plantens længde, antal afplukkede – og totalt antal klaser ved forsøgets afslutning.

Sortsnavn	a.	b.	c.	
	Plantens længde i m	Afstand mellem klaserne cm	Antal klaser afplukkede	totalt
'WW-247'	7,7	25	26	31
'Wilset'	7,8	28	24	28
'Finndan'	7,7	27	24	28
'WW-240'	7,8	26	25	29
'WW-248'	7,5	25	25	30
'Freja'	8,6	30	25	29
'Mercator'	6,8	24	24	28
'Eminente'	8,0	29	24	28
'Ida'	7,7	26	25	30
'Goldstar'	8,0	27	26	29

get på EF's fælles sortliste. Sorten kan derfor kun markedsføres til privat afprøvning.

Den giver et forholdsvis sent udbytte, men allerede efter 4 ugers høst er det en af de bedste sorter, også når udbyttet omregnes til kroner. Frugternes sortering var meget dårlig i de første 2 måneder af høstperioden, siden forbedredes den noget. Den dårlige sortering skyldtes bl.a. mange hule frugter.

Frugterne er runde, fortrinsvis 3-rummede og har en god størrelse. Holdbarheden var middelfod og smagen tilfredsstillende.

I forsøget fik kun få planter symptomer på sølvtop.

Bladene er let hængende og temmelig lange.

'Wilset'

Sorten giver et tidligt og stort udbytte, både i kg og kroner. Frugterne havde en god sortering gennem hele høstperioden, uden væsentlige ydre eller indre kvalitetsfejl.

Frugterne er højrunde, fortrinsvis 2-rummede og har en god størrelse. Holdbarheden var middelfod, og sorten blev bedømt til at være den mest velsmagende af de 10 sorter.

I forsøget fik kun få planter symptomer på sølvtop.

Bladene er let hængende og forholdsvis korte. Planten fik derved en åben vækstform.

'Finndan'

Sorten giver et tidligt og meget stort udbytte. Frugternes sortering var ret dårlig i hele høstperioden, fordi en stor del er »bøftomater«, som har en forholdsvis lav pris. Desuden var en del af frugterne riflede. Omregnes udbyttet til kroner, var 'Finndan' alligevel en af de sorter, som gav højest udbytte.

Frugterne er højrunde, 3- til flerrummede og temmelig store med en høj frugvægt. Holdbarheden var ret dårlig og smagen ikke tilfredsstillende.

Selv om sorten er angivet som tolerant mod sølvtop, fik nogle enkelte planter alligevel symptomer på sølvtop.

Bladene er temmelig hængende og lange.

'WW-240'

Sorten er endnu ikke s.e.s.-godkendt eller optaget på EF's fælles sortliste. Sorten kan derfor kun markedsføres til privat afprøvning.

Den giver et forholdsvis sent men stort udbytte. Omregnet til kroner var udbyttet middeltidligt. Frugternes sortering var middel til dårlig, bl.a. fordi en del frugter var riflede og havde grønnaakke og grønnskjold.

Frugterne er fladrunde, fortrinsvis 3-4-rummede og lidt for store. Holdbarheden var god, men smagen noget intetsigende.

I forsøget havde en del planter symptomer på sølvtop.

Bladene er temmelig hængende og middellange.

'WW-248'

Sorten er endnu ikke s.e.s.-godkendt eller optaget på EF's fælles sortliste. Sorten kan derfor kun markedsføres til privat afprøvning.

Den giver et forholdsvis sent men stort udbytte. Omregnet til kroner var udbyttet middeltidligt. Frugternes sortering var meget dårlig de første 2 høstmåneder, siden forbedredes den noget. Den dårlige sortering skyldtes bl.a. mange hule frugter. Desuden havde en del af frugterne grønnaakke og var riflede.

Frugterne er fladrunde, fortrinsvis 3-4-rummede og lidt for store. Holdbarheden var god og smagen tilfredsstillende.

I forsøget havde ingen planter symptomer på sølvtop.

Bladene er temmelig hængende og lange.

'Freja' (Tidligere benævnt 'E-10555')

Sorten giver et tidligt og middelstort udbytte, også når det omregnes til kroner. Frugterne havde en god sortering i hele høstperioden, uden væsentlige ydre og indre kvalitetsfejl. 6% af frugterne havde dog grønnaakke.

Frugterne er runde, 2-3-rummede og har en god størrelse. Holdbarheden var dårlig og smagen noget intetsigende.

I forsøget havde ingen af planterne symptomer på sølvtop. Kort efter udplantning fik de nederste 3 blade mange små nekrotiske pletter. Dette symptom viste sig ikke siden.

Bladene er hængende og middellange.

'Mercator' (Tidligere benævnt 'B-81.802')

Sorten giver et middeltidligt og middelstort udbytte. Omregnet til kroner var det middel til lavt. Frugterne havde en meget fin sortering i hele høstperioden, uden ydre eller indre kvalitetsfejl.

Frugterne er runde, fortrinsvis 2-rummede og har en god størrelse. Holdbarheden var også god, men smagen var ikke tilfredsstillende.

I forsøget havde ingen af planterne symptomer på sølvtop.

Bladene er let hængende og korte. Planten fik derved en åben vækstform.

'Eminente'

Sorten giver et meget tidligt og middelstort udbytte. Omregnet til kroner var det middel til lavt. Frugterne havde en god sortering i størstedelen af høstperioden, uden indre og ydre kvalitetsfejl.

Frugterne er fladrunde, fortrinsvis 3-rummede og har en god størrelse. Deres holdbarhed var middeltidlig og smagen tilfredsstillende.

I forsøget havde en del af planterne symptomer på sølvtop.

Bladene er temmelig udstående og middelstore.

'Ida'

Sorten giver et forholdsvis sent og middelstort udbytte. Omregnet til kroner var det middel til lavt. Frugternes sortering var middel til dårlig, bl.a. fordi en del frugter var hule og havde grøn-nakke.

Frugterne er fladrunde, 3-4-rummede og lidt for store. Deres holdbarhed var middelgod og smagen tilfredsstillende.

I forsøget havde mange planter symptomer på sølvtop.

Bladene er hængende og middellange.

'Goldstar'

Sorten giver et middeltidligt, men forholdsvis lavt udbytte, også når det omregnes til kroner. Frugterne havde en meget fin sortering i hele høstpe-rioden, uden ydre eller indre kvalitetsfejl.

Frugterne er runde, fortrinsvis 2-rummede og har en god størrelse. Frugtvægten var dog forholdsvis lille. Deres holdbarhed var middelgod og smagen tilfredsstillende.

I forsøget havde ingen planter symptomer på sølvtop.

Bladene er næsten vandretstående og meget korte. Planten fik derved en meget åben vækstform.

Translation of table headings and of terms used in tables

Table 1. Variety trial with tomato, 1984.

- a. Varieties.
- b. Resistance.
- c. Shoulder: Hgr = Semi-greenback, Lys = non-greenback.
- d. Maintainer.
- e. The Danish companies supplying seed.

Table 2. Cultural details.

- a. Sown.
- b. Potted.
- c. Placed in the greenhouse.
- d. Planted.
- e. First picking.
- f. Last picking.
- g. Propagation medium.
- h. Growing medium.
- i. Drip irrigation.
- j. Composition of nutrient solution in the growing medium.
- k. pH and % $\text{NH}_4\text{-N}$.
- l. CO_2 enrichment.
- m. Temperatures, night, day, light addition, ventilation.
- n. Humidity regulation.
- o. Use of screen (Peritherm).
- p. Training, layering.
- q. Plants/ m^2 .
- r. Plants/replication.

Table 3. Yield (kg/plant) and monetary return (Dkr./plant).

- a. Varieties.
- b. Date for first picking.
- c. kg/plant, 2 weeks, all season (31 weeks).
- d. kg/plant, 4 weeks, all season (31 weeks).

Table 4. % of total weight of fruits recorded in:

- a. Class I.
- b. Class II.
- c. Beefsteak fruits.
- d. Class II B.
- e. Hollow (recorded by cutting the fruits).

Table 5. % class I fruits in various fruit diameters and average fruit weight (Class I + Class II).

- a. Diameter of fruits (mm).
- b. Fruit weight (g).

Table 6. % fruits recorded with 2, 3, 4 or more locular.

Table 7. Shelf-life of fruits. % firm fruits after 7, 14 and 21 days storage.

Table 8. Recording of the plant at the end of the crop.

- a. Plant length (m).
- b. Distance between trusses (cm).
- c. No. of trusses harvested and total.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på Meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1985 100,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.